

ikke kan støtte nogen Ret paa Viljeserklæringen. Ubetinget bør en Regel om, at senere fremkommen Mangel af god Tro skal være uden Betydning, dog formentlig ikke fastholdes. De samme Betragtninger, som have ført til den Opfattelse, at en Tilbagekaldelse af et Tilbud undtagelsesvis kan være virksom, ogsaa naar den kommer frem umiddelbart efter, at Tilbudet er kommet til den anden Parts Kundskab, eller dog forinden denne endnu har truffet eller undladt nogen Foranstaltning i Henhold til Tilbudet, jfr. herom nærmere det ovenfor Side 35 bemærkede, maa saameget mere føre til, at der maa anerkendes Undtagelser fra Hovedreglen i § 41. Medens Udkastet med Hensyn til Tilbagekaldelse ikke har givet Hjemmel for nogen Undtagelse fra Reglen i § 8, men har indskrænket sig til at vælge en saadan Formulering af Hovedreglen, at Anerkendelse af Fravigelse fra den ikke ubetinget er udelukket, foreslaas i § 41, 2det Punktum en Undtagelse fra Reglen i 1ste Punktum, nemlig at der under særlige Omstændigheder ogsaa kan tages Hensyn til den Kundskab, Medkontrahenten har faaet eller burde have faaet efter det ifølge nævnte Hovedregel afgørende Tidspunkt, men forinden Viljeserklæringen har virket bestemmende paa hans Handlemaade, eller han — hvad der er det samme — som det hedder i det norske Udkast, har indrettet sig efter Viljeserklæringen. Det kunde synes at være det mest rationelle, om der altid skulde tages Hensyn til Kundskab, som er erhvervet, inden Viljeserklæringen har virket bestemmende paa vedkommendes Handlemaade. Saalænge dette ikke er Tilfældet, kan han jo ikke lide noget Tab ved, at Viljeserklæringen bliver ugyldig. Men det vilde være uretfærdigt at paalægge Erklæringens Modtager Bevisbyrden for, at han har indrettet sig i Henhold til Erklæringen. Han vil ofte ikke have forberedt sig paa at sikre sig Bevis herfor, og Beviset vil efter Forholdenes Beskaffenhed kunne blive meget vanskeligt eller umuligt, saaledes naar Erklæringen har været bestemmende for den paagældende paa den Maade, at han i Til-

lid til den har undladt at indgaa andre Retshandler. Navnlig under Hensyn til saadanne Betragtninger har man ment at maatte give Undtagelsesbestemmelsen i § 41, 2det Stykke et snevrere Omfang, saaledes at Domstolene, naar det efter de foreliggende Omstændigheder maa antages, at Viljeserklæringen ikke har virket bestemmende paa Modtagerens Handlemaade paa det Tidspunkt, da hans gode Tro ophørte, kunne fravige Hovedreglen, hvor særlige Billighedshensyn skønnes at tale herfor. Ved den valgte Udtryksmaade er det antydnet, at de Bestemmelser eller Dispositioner fra den paagældendes Side, der definitivt skulle udelukke, at Viljeserklæringen kendes ugyldig, ikke maa være af helt betydningsløs Karakter; ogsaa i saa Henseende tilkommer der Domstolene frit Skøn. Mangelen af god Tro har Udkastet, som det sædvanligt sker i Lovgivningerne, udtrykt saaledes, at den paagældende ikke havde eller kunde have Kundskab om et vist Forhold. Ordene indbefatter strengt taget ikke det Tilfælde, at den paagældende havde eller burde have grundet Mistanke, i hvilket Tilfælde man dog formentlig vil være enig om, at fornøden god Tro mangler. Det var derfor paatænkt at søge en anden Formulering, men Forsøgene mødte Vanskeligheder, og man slog til Ro med, at de i Udkastet valgte Udtryk faktisk almindeligt forstaas saaledes, at de omfatte ogsaa det ovennævnte Tilfælde.

Naar Retshandelen ikke afsluttes med Medkontrahenten personlig, men med dennes Fuldmægtig, og Retshandelens Gyldighed er betinget af god Tro, maa det i Almindelighed være Fuldmægtigens gode eller onde Tro, der bliver bestemmende. Men saafremt Fuldmagtsgiveren selv er i ond Tro, maa Retshandelen ofte blive ugyldig, om end Fuldmægtigen var i god Tro; i denne Henseende kan en almindelig Regel dog ikke opstilles, jfr. den tyske borgerlige Lovbog § 166. Allerede af denne Grund er der ikke i Udkastet optaget nogen Bestemmelse i saa Henseende.

Med Hensyn til fremmed Rets Stilling bemærkes, at der i det østerrigske Udkast